KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.320/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 19 december 2003 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "houdende regeling van de procedure voor het voorzien van ICT-nascholing door Regionaal Expertise Netwerk Vlaanderen", heeft op 8 januari 2004 het volgende advies gegeven:

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp [(1)] strekt ertoe de integratie te regelen van de regionale expertisenetwerken (REN), bedoeld in het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 1999 houdende de regeling van de procedure en voorwaarden voor het verzekeren van een nascholingsaanbod in het kader van het beleid rond nieuwe media, in één REN Vlaanderen. Met de integratie wordt volgens de bij het ontwerp gevoegde toelichting een hogere kosteneffectiviteit, een efficiënte kwaliteitsopvolging en het vergemakkelijken van de overgang van aanbodgestuurde naar vraaggestuurde nascholing beoogd.

2. Als rechtsgrond wordt in de aanhef van het ontwerp verwezen naar de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, en naar de artikelen 76 en 77 van het decreet van 20 oktober 2000 betreffende het onderwijs XII-Ensor, die betrekking hebben op de regionale expertisenetwerken.

Zoals de gemachtigde van de regering heeft beaamd, bieden de wetten op de rijkscomptabiliteit geen rechtsgrond aan het ontwerp.

Artikel 76, § 1, van het onderwijsdecreet XII omschrijft regionale expertisenetwerken als "allerlei vormen van samenwerking die erop gericht zijn een nascholingsaanbod te ontwikkelen om leerkrachten te leren hoe ze de informatie- en communicatietechnologie in al haar aspecten kunnen integreren in hun lessen".

Artikel 76, § 2, van het decreet bepaalt de voorwaarden waaronder de Vlaamse Gemeenschap met deze regionale expertisenetwerken een overeenkomst kan sluiten inzake de door het netwerk te leveren ondersteunings- en nascholingsactiviteiten.

---

(1) Met een brief van 27 november 2003 heeft de Vlaamse minister van Financiën en Begroting zijn begrotingsakkoord verleend, op voorwaarde dat in artikel 21 van het ontwerpbesluit wordt geschreven "maximum 25 % voor het beheer en minimum 75 % voor de uitvoering". Op 28 november 2003 heeft de Vlaamse regering ingestemd met het ontwerp, "mits voldaan wordt aan de voorwaarde, vermeld in het akkoord van 27 november 2003 van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting". Ondanks die expliciete beslissing van de Vlaamse regering tot aanpassing van het ontwerp, is van die wijziging geen spoor te vinden in de aan de Raad van State, afdeling wetgeving, voorgelegde tekst.

.../...

Deze vier voorwaarden hebben betrekking op 1) expertise inzake nascholing, 2) voldoende geografische en/of digitale uitbouw, 3) netoverschrijdende samenstelling en werking en 4) betrokkenheid van een departement lerarenopleiding van een universiteit en een hogeschool.

Artikel 76, § 3, van het decreet bepaalt dat de Vlaamse regering de verdere voorwaarden en procedures regelt voor het verzekeren via de regionale expertisenetwerken, van een nascholingsaanbod in het kader van het beleid rond informatie- en communicatietechnologie. Die laatste bepaling vormt in beginsel de rechtsgrond voor het ontwerpbesluit.

Artikel 77 van het decreet, waarnaar eveneens in de aanhef wordt verwezen, biedt geen rechtsgrond voor het ontwerp.

ALGEMENE OPMERKINGEN

De in hoofdstuk IX van het onderwijsdecreet XII opgenomen bepalingen, en ook de bepalingen van het uitvoeringsbesluit van 10 december 1999, doen ervan blijken dat het om een subsidieregeling gaat. Geen van die bepalingen regelt de rechtsvorm van de regionale expertisenetwerken, zodat terzake vrijheid bestaat. Zo kunnen regionale expertisenetwerken bijvoorbeeld geheel of ten dele door privaat initiatief worden georganiseerd.

Het ontwerp blijkt evenwel zo gesteld dat het om openbare instellingen van de Vlaamse Gemeenschap gaat, die bijgevolg door de overheid naar eigen inzicht kunnen worden georganiseerd. Zo wordt in het ontwerp bepaald dat het regionaal expertisenetwerk Limburg-Vlaams-Brabant met ingang van 31 augustus 2003 wordt opgesplitst in een netwerk Limburg en een netwerk Leuven-Vlaams-Brabant (zie artikel 3 van het ontwerp), dat de regionale netwerken dienen te worden samengevoegd tot één enkel expertisenetwerk, namelijk REN Vlaanderen (zie inzonderheid artikel 4), en dat zij aan dat overkoepelend netwerk met ingang van 31 augustus 2003 hun taken overdragen. Het ontwerp regelt voorts het beheer van REN Vlaanderen (artikelen 7 tot 9), het secretariaat (artikelen 10 tot 12) en de regionale verankering ervan (artikelen 13 tot 15).

De verplichting tot het samengaan van alle bestaande initiatieven in één Vlaams expertisenetwerk zou eventueel wel, voor zover de noodzaak zich opdringt (bijvoorbeeld om de beperkte budgettaire middelen zo efficiënt mogelijk aan te wenden en die doelstelling moeilijk op een andere wijze kan worden bereikt), als een voorwaarde voor subsidiëring kunnen worden vooropgesteld.

Het ontwerp gaat echter te ver doordat het de regionale expertisenetwerken verplicht zich met elkaar te verenigen in REN Vlaanderen en, bijkomend, de organisatie en de structuur van het nieuwe, overkoepelende expertisenetwerk regelt. Zo valt evenmin in te zien waarom een opsplitsing van het regionaal expertisenetwerk Limburg-Vlaams-Brabant noodzakelijk zou zijn in het kader van de geldende subsidiëringsregeling. Ook het eenzijdig aanduiden van respectievelijk de Katholieke Hogeschool Limburg en de Katholieke Universiteit Leuven tot penvoerder van een regionaal expertisenetwerk, zonder dat andere mogelijk geïnteresseerden de kans hebben gekregen zich daarvoor kandidaat te stellen, is in dit opzicht problematisch.

Gelet op deze fundamentele opmerkingen, die ertoe nopen het ontwerp te herdenken, onthoudt de Raad van State zich van een artikelsgewijze bespreking van de tekst.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	A. SPRUYT,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS M. VAN DAMME